

Куч-адолатда

Ал ила олам юзин обод қил

2021 йил
16 апрел,
жума
№ 14 (839)

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг ҳуқуқий газетаси

http://www.sud.uz

1998 йил 29 августдан чиқа бошлаган.

САМАРҚАНДИНИҲ ТАРИХИЙ ШУҲРАТИГА МОС ЗАМОНАВИЙ ҚИЁФАСИНИ ЯРАТИШ — АСОСИЙ МАҚСАДИМИЗ

Президент Шавкат Мирзиёев ҳудудлардаги ўзгаришлар, аҳоли ҳаёти билан яқиндан танишиш, ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш истиқболларини белгилаш мақсадида 15 апрель куни Самарқанд вилоятига ташриф буюрди.

Давлатимиз раҳбарининг ҳудудга бундан олдинги ташрифи 2019 йилнинг январь ва июль ойларига тўғри келган эди.

Ташрифлар чоғида вилоятни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш, туман ва шаҳарларда бунёдкорлик ишлари қўламини кенгайтириш, sanoat, туризм, қишлоқ хўжалиги, хизмат кўрсатиш ва сервис соҳаларини жадал ривожлантириш ҳамда аҳоли учун муносиб турмуш шароити яратиш масалаларига алоҳида эътибор қаратилган. Шу асосда дастурлар ва уларни амалга ошириш "йўл харита"лари тасдиқланиб, ҳаётга татбиқ этилмоқда.

Ўтган йил пандемия айрим лойиҳаларни амалга ошириш, қурилиш ишлари суръатига салбий таъсир кўрсатган бўлса-да, давлатимиз томонидан яратиб берилган имконият ва имтиёзлар туфайли белгиланган режа ва дастурлар ўз вақтида бажарилди.

Хусусан, жорий йилнинг биринчи чорағида вилоятда қиймати 580,3 миллиард сўмлик 100 та лойиҳани ишга тушириш белгиланган бўлса, амалда 832,1 миллиард сўмлик 248 та лойиҳа амалга оширилиб, 1 минг 800 дан ортиқ иш ўрни яратилди. Жумладан, sanoat-да 55 та, хизматлар соҳасида 114 та, қишлоқ хўжалигида 79 та лойиҳа татбиқ этилди.

Президентимизнинг вилоятдаги бунёдкорлик ишлари билан танишуви Самарқанд халқаро аэропортидан бошланди.

Давлатимиз раҳбари вилоятга аввалги ташрифи чоғида 1967 йилда қурилган ушбу "ҳаво бандаргоҳи"ни модернизация қилиш бўйича кўрсатмалар берган эди.

Лойиҳа доирасида янги терминал, учиб-қўниш йўлаги, тураргоҳ ва бошқа объектлар барпо этилиши белгиланган. Бугунги кунда узунлиги 3 минг 105 ва эни 60 метр бўлган учиб-қўниш йўлаги қурилиши тугалланиб, ёритиш-сигнал чироқлари ва аэронавигация ускуналари ўрнатилмоқда.

Президент дастлаб халқаро авиация стандартлари асосида қурилган учиб-қўниш йўлагини кўздан кечирди.

Янги терминал замонавий дизайнга, бир соатда 1000 нафар йўловчига хизмат кўрсатиш қувватига эга бўлади. Илгари бу кўрсаткич 400 нафар эди.

— Одамларга қулайлик яратиш асосий мақсад бўлиши керак. Бунинг учун "ақлли технологиялар"ни қўллаш, хизматларни арзон, сифатли, тезкор қилиш зарур, — деди Шавкат Мирзиёев.

Турли ҳажмдаги самолётлар учун 24 та тураргоҳ барпо этилмоқда. Шундан учтаси "ҳаво кемалари"га музлашга қарши ишлов бериш учун мўлжалланган бўлади.

Аэропортда кargo хизмати ҳам йўлга қўйилади. Давлатимиз раҳбари бу масалага алоҳида тўхталиб, юк ташини рақобатбардошлигини ошириш бўйича кўрсатмалар берди.

— Кargo барқарор ва манфаатли бўлиши учун доимий юк керак. Бунинг учун самолётларга хизмат кўрсатиш, юкларни ортши ва етказиб беришни арзон ва тез йўлга қўйиб, бошқа авиакомпанияларни жалб этиш зарур. Бундан ташқари вилоятда экспортбўйича мева-сабзавотларни кўпайтириб, уларни шу кargo орқали жаҳон бозорига чиқариш мумкин, — деди Президент.

Янги аэропортни жорий йил сентябрда фойдаланишга топшириш режалаштирилган. Шундан сўнг у "очиқ осмон" режимида тўлиқ ишлай бошлайди. 1000 киши иш билан таъминланади.

Президентимиз Шавкат Мирзиёев 2019 йили Самарқанд вилоятига ташрифи чоғида Имом Бухорий ёдгорлик мажмуасини кенгайтириш зарурлигини таъкидлаган эди.

— Бу жой Имом Бухорий бобомизнинг илмига, ислом оламидаги макомига муносиб бўлиши керак. Мамлакатимизда зиёрат туризмнинг асоси аслида шу ер. Бу масканга қанча зиёратчилар келса ҳам, қулай шароит бўлиши зарур, — деган эди Шавкат Мирзиёев ўшанда.

Шунга мувофиқ, мажмуанинг янги лойиҳаси ишлаб чиқилди. Президент хузурида бир неча бор тақдирот қилиниб, тақомиллаштирилди. Жаҳон тажрибаси ҳам ўрганилди.

2021 йил муборак Рамазон кунларида ушбу зиёратгоҳнинг қурилиши бошланди. Шу муносабат билан бу ерда нуруйиллар ва зиёлилар билан учрашув бўлди.

Шавкат Мирзиёев мўмин-мусулмонларни, бутун халқимизни муборак Рамазон ойи билан муборакбод этди.

— Рамазон ойи — эзгу ниётлар ижобат бўладиган муқаддас ой. Бу қурилиши шу ойда бошлаётганимиз ҳам хайрли, хосиятли бўлади, қалбимизга таскин беради. Бу соҳада қилаётган ишларимиздан мақсад — исломга эътиқодимизни, аллома боболаримизга ҳурматимизни илм билан билдириш. Аждодларимизга муносиб бўлиш биз учун жуда катта бурч, — деди Президент.

Ўтган йили пандемия туфайли Рамазон ойида диний амалларни уйда бажаришга тўғри келгани ёдга олинди. Бу йил эса масжидларимиз очиб, мўмин-мусулмонлар карантин қоидаларига қатъий амал қилиб, ибодатларини адо этмоқда. Кексалар, ногирон ва

ёрдамга муҳтож инсонлар, кам таъминланган oilаларга бегараз кўмак кўрсатилмоқда. Айниқса, бутун дунё оғир инқирозни бошидан кечириётган ҳозирги мураккаб вазиятда бу жуда муҳимлиги таъкидланди.

— Муқаддас динимиз бизни инсонпарварликни, тинчлик ва осойишталикни қадрлаб яшашга, меҳр-оқибатли бўлишга даъват этади. Мана шундай тушунча ва қараш билан ҳар бир oilа ва маҳаллада, бутун жамиятимизда тинчлик, дўстлик ва ҳамжиҳатликни мустақамлашга эриша оламиз. Такрор айтаман, тинчлик ва соғлик бўлса, қолган ҳамма нарса бўлади, — деди давлатимиз раҳбари.

Иш ўринларини кўпайтириб, аҳоли фаровонлигини ошириш, турмуш шароитларини яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида сўз юритилди.

— Тўрт йиллик изланиш, янгиланиш ва синовлардан ўтиб, катта тажриба орттирдик. Халқимизни ҳаётдан рози қилишга қаратилган ишларимиз бундан кейин ҳам изчил давом эттирилади. Рамазон ойининг олижаноб гоғлари, муқаддас амаллари ҳам ана шундай эзгу мақсадларимизни рўёбга чиқаришда мустақам замин бўлади, — деди Президент.

Курьон оятларидан ўқилиб, дуо қилинди.

Давлатимиз раҳбари мажмуада амалга оширилаётган ишларни кўздан кечирди.

Бу ерда катта масжид, тўртта симметрик минора, баланд айвонлар, йўлдан кириб келишда хиёбон бўлади. Кўп сонли зиёратчиларга замонавий қулайлик яратиш учун 7 та меҳмонхона, 3 та автотураргоҳ ва автобекат, супермаркет, бозорча барпо этилади. Шунингдек, ошхоналар, хунармандчилик буюмлари растаси, ҳаммом, таҳоратхона, кушона қурилиши белгиланган.

Маълумки, Президент ташаббуси билан 2019 йилда бу ерда Имом Бухорий халқаро илмий-тадқиқот маркази ҳамда Ҳадис илми мактаби ташкил этилган эди. Қурилажак янги мажмуа улар билан мутаносибликда улкан маскан ҳосил қилади. Энди бу ерда зиёратчилар учун ҳамма шароитлар бўлади.

Давлатимиз раҳбари Самарқанд шаҳрида Ўзбекистоннинг Биринчи Президенти Ислам Каримов қабрини зиёрат қилди.

Марҳумнинг ҳақиқа Курьон тиловат этилди.

Ўтганларни яхши амаллари билан эслаш, руҳларини шод этиш муқаддас қадриятларимиздандир. Уламолар билан суҳбатда Ислам Каримовнинг ана шундай инсоний фазилатлари ёдга олинди.

— Ислам Абдуганиевич камтар инсон эдилар. Бу макбара ҳам ўзларига му-

носиб бўлган. Бу ерда меҳр берганмиз. Биринчи Президентимиз бошлаган ишларни давом эттираямиз. Руҳлари шод бўлсин, илоҳим, — деди Шавкат Мирзиёев.

Аллоҳдан юртимизга тинчлик-фаровонлик, халқимизга саломатлик тилаб дуо қилинди.

Самарқанд — қадимий шаҳар. Унинг тарихий қиёфасини сақлаш муҳим бўлганидек, аҳолининг ўсиб бораётган эҳтиёжи учун шароит яратиш ҳам керак. Шу боис шаҳар чеккасидаги Қорасув мавзесида кўп қаватли замонавий уй-жойлар бунёд этилмоқда.

Ҳозир шаҳарнинг учта ҳудудида шундай аҳоли турар жойлари ташкил этиш белгиланган бўлиб, Қорасув уларнинг дастлабқисидир. Шу вақтга қадар Самарқанд шаҳрида 12 қаватдан юқори бинолар қурилмаган. 2018 йилдан мазкур массивда замонавий шаҳарсозлик андозалари асосида кўп қаватли уйлар қурилишига киришилган.

Президент Шавкат Мирзиёев 2019 йилда вилоятга ташрифи чоғида бу ердаги дастлабки уйларни кўздан кечириб, янги лойиҳалар тақдироти билан танишган эди. Ўтган даврда бу лойиҳалар ҳаётга кўчди. "Agromir Buildings" масъулияти чекланган жамияти томонидан мавзеда 16, 15, 14 ва 12 қаватли жами 47 та турар жой қурилди. Уларда 3 минг 588 та хонадон бор.

Турар жойларнинг фасади уч қаватли қопламадан иборат бўлиб, бу хонадонлар кишда иссиқ, ёзда салқин бўлиши таъминлайди. Биноларга видеокузатув тизими, юқори технологияли ёнғин хавфсизлиги ускуналари ўрнатилган. Ҳар бир хонадон алоҳида иситиш қозони билан жиҳозланган. Уйлар эгаларига тайёр ҳолда топширилмоқда.

Умуман, Қорасув мавзесида қурилган кўп қаватли уйлар сони бугунга келиб 116 тага етди. Шунингдек, бу ерда 1 минг 600 ўринли мактаб, 120 ўринли болалар боғчаси, маҳалла фуқаролар йиғини биноси, савдо дўконлари, ўйин ва спорт майдончалари барпо этилган.

Жорий йилда яна 7 та 16 қаватли, 2 та 25 қаватли уйлар қурилмоқда. Мутахассислар кўп қаватли турар жойлар қурилиши бўйича концепция ишлаб чиққан бўлиб, бунда сейсмик устуворлик юқори ҳисобланади. Қорасув массиви 8 балли сейсмик ҳудудга кирди. Янги биноларни қуришда бу каби техник талаблар ҳисобга олинган ҳолда, 9 балли зилзилага чидамли қилиб бунёд этиляпти.

Давлатимиз раҳбари уй-жойлар ва инфраструктура тармоқларининг сифатига алоҳида эътибор қаратди. Қурувчи ташкилотнинг сифат учун масъулияти ва жавобгарлигини янада кучайтирадиган механизм ишлаб чиқиш зарурлигини таъкидлади.

(Давоми 2-бетда) ►

Президентимизнинг вилоятдаги бунёдкорлик ишлари билан танишуви Самарқанд халқаро аэропортидан бошланди.

Давлатимиз раҳбари вилоятга аввалги ташрифи чоғида 1967 йилда қурилган ушбу "ҳаво бандаргоҳи"ни модернизация қилиш бўйича кўрсатмалар берган эди.

Лойиҳа доирасида янги терминал, учиб-қўниш йўлаги, тураргоҳ ва бошқа объектлар барпо этилиши белгиланган. Бугунги кунда узунлиги 3 минг 105 ва эни 60 метр бўлган учиб-қўниш йўлаги қурилиши тугалланиб, ёритиш-сигнал чироқлари ва аэронавигация ускуналари ўрнатилмоқда.

Президент дастлаб халқаро авиация стандартлари асосида қурилган учиб-қўниш йўлагини кўздан кечирди.

Янги терминал замонавий дизайнга, бир соатда 1000 нафар йўловчига хизмат кўрсатиш қувватига эга бўлади. Илгари бу кўрсаткич 400 нафар эди.

Лойиҳа доирасида янги терминал, учиб-қўниш йўлаги, тураргоҳ ва бошқа объектлар барпо этилиши белгиланган. Бугунги кунда узунлиги 3 минг 105 ва эни 60 метр бўлган учиб-қўниш йўлаги қурилиши тугалланиб, ёритиш-сигнал чироқлари ва аэронавигация ускуналари ўрнатилмоқда.

Президент дастлаб халқаро авиация стандартлари асосида қурилган учиб-қўниш йўлагини кўздан кечирди.

Янги терминал замонавий дизайнга, бир соатда 1000 нафар йўловчига хизмат кўрсатиш қувватига эга бўлади. Илгари бу кўрсаткич 400 нафар эди.

— Одамларга қулайлик яратиш асосий мақсад бўлиши керак. Бунинг учун "ақлли технологиялар"ни қўллаш, хизматларни арзон, сифатли, тезкор қилиш зарур, — деди Шавкат Мирзиёев.

Сўнгги йилларда мамлакатимизда суд ҳимоясида бўлиш, яъни ишни судга қадар юритиш босқичида ҳар бир шахсининг ўз ҳуқуқларини суд орқали ҳимоя қилишини кафолатлаш, "Хабас корпус" институтини амалда қўллашни кенгайтириш, тергов устидан суд назоратини кучайтириш борасида туб ислохотлар амалга оширилмоқда. Шу мақсадда халқаро стандартлар ва илғор хорижий тажрибани жорий этишга қаратилган бир қатор қонун ҳужжатлари қабул қилинди.

Тақлиф

Суриштирув ва дастлабки терговда суд назоратини кенгайтириш.



Шу билан бирга, жиноят процессида шахнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш кафолатларини таъминлаш юзасидан суриштирув ва дастлабки тергов органлари устидан суд назоратини кучайти-

риш мақсадида мазкур органлар қарорлари юзасидан судга шикоят қилиш тартибини аниқ белгилаб қўйиш зарурати юзага келмоқда.

(Давоми 2-бетда) ►

Инсонпарварлик тамойиллари

Судда айби исботланмаган шахс жавобгарликка тортилмиш мумкин эмас

Президентимиз Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан мамлакатимиз суд ҳуқуқ тизимини ислоҳ қилиш бўйича қатъият билан олиб борилаётган инсонпарварлик сиёсати халқчил эканини амалда намойён этмоқда. Айниқса, кейинги тўрт йил давомида инсон ҳуқуқ ва эркинликларини кафолатли ҳимоя қилиш, қонун устуворлигини таъминлаш йўлидаги дадил қадамлар халқимизда ҳақиқатнинг бардавонлиги, адолатнинг барҳақлиги ва фаровон ҳаётга бўлган ишонччи янада мустақамламоқда.

Айтиш керакки, Жиноят кодексининг 9-моддасига мувофиқ, шахс қонунда белгиланган тартибда айби исботланган ижтимоий хавфли қилмиш учунгина жавобгарликка тортилади. Бирок жиноят ишларини судларда мазмунан кўриш чоғида суриштирув ва дастлабки тергов органлари



томонидан бир қатор хато-камчиликларга йўл қўйилган ҳолатлар аниқланмоқда.

Хусусан, Бухоро вилояти мисолида олиб қарайдиган бўлсак, 2019 йилда 126 нафар шахсга нисбатан 78 та, 2020 йилда 89 нафар шахсга нисбатан 64 та жиноят иши бўйича ортиқча айблов қўйилган. 2019 йилда 139 та жиноят иши бўйича 109, 2020 йилда 121 та жиноят иши бўйича 169 нафар шахсга нисбатан эълон қилинган айбловлар судлар томонидан бошқа енгилроқ моддаларга малакаланган.

Одил судлов мезони — оқлов ҳукмлари эндиликда қонун устуворлигини таъминлашнинг муҳим асосига айланди. Таҳлиллар шуни кўрсатмоқдаки,

(Давоми 2-бетда) ►

Ижтимоий ҳимоя — кенг маънода мамлакат аҳолисининг ижтимоий ва моддий муҳофаза қилинишини таъминлайдиган ҳамда жамиятда қарор топган ҳуқуқий, иқтисодий, ижтимоий чора-тадбирлар мажмуидир.



Ислохот ва самара

Ижтимоий ҳимоя — устувор вазифа унда инсон манфаатлари муҳим

Ривожланган демократик жамиятда ижтимоий ҳимояни давлат ўз зиммасига олади. Айтиш жоизки, ушбу масала Ўзбекистонда ҳам давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан бирига айланган.

Мамлакатимизда ижтимоий йўналтирилган бозор иқтисодиётини шакллантиришда давлат томонидан кучли ижтимоий ҳимоя сиёсати амалга

оширилмоқда. Бинобарин, кучли ижтимоий сиёсат Ўзбекистон тараққиётининг етакчи тамойили ҳисобланади.

Ўтган йиллар давомида мамлакатимизда ижтимоий ҳимоянинг ҳуқуқий асоси яратилди ва мустақамланди. Бу тамойиллар Конституцияда кафолатланиб, қабул қилинган қонунларда ўз аксини топди.

(Давоми 3-бетда) ►

Муносабат

Муддати ўтган

дебитор қарздорлик

муаммо ва уни ҳал этиш учун тақлиф



Мамлакатимизда иқтисодиётни барқарор юксалтиришнинг муҳим омили бўлган кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари ҳуқуқларини ишончли ҳимоя қилиш механизми йил сайин такомиллашиб бормоқда.

Куни кеча Президент Шавкат Мирзиёев раҳбарлигида тадбиркорликни ривожлантириш ва жорий йилда аҳоли бандлигини таъминлаш дастури ижроси бўйича видеоселектор йиғилишида мутасадди ташкилот раҳбарларига бир ой муддатда экспорт валютаси ўз вақтида келмагани учун жарима миқдори икки бараварга қисқартириш тақлифини киритиш бўйича кўрсатма берилди.

Давлатимиз раҳбари билдирган ушбу тақлиф ҳўжалик юритувчи субъектлар, айниқса, товарлар, ишлар ва хизматларни экспорт ҳамда импорт қилиш фаолияти билан шуғулланувчи тадбиркорлар учун ўта муҳим янгиллик бўлди.

(Давоми 3-бетда) ►

Маълумки, меҳнатга доир низоларни қонуний ҳал этиб, адолатни қарор топтириш фуқаролар ишлари бўйича судлар зиммасидаги энг муҳим вазифалардан бири саналади. Шунинг учун меҳнат ҳуқуқи бузилган фуқаролар аввало судга мурожаат қилади.

Қонун кўмаги



Бекор бўлган буйруқ

суд ноқонуний бўлган ҳодимни ишга тикланди

Бувайда туманида яшовчи Озодахон Парпиева ҳам меҳнат ҳуқуқи бузилган, шундай йўлтутди.

О.Парпиева 2019 йил 17 ап-

рель куни "Халқ банки"нинг Бувайда тумани филиалига сайёр касса кассири вазифасига ишга қабул қилинади.

(Давоми 4-бетда) ►

Тақлиф

Суриштирув ва дастлабки терговда суд назоратини кенгайтириш:

хорижий таъриба, миллий амалиёт ва қонунилик бўйича тақлифлар



◀ (Бошланиши 1-бетда)

Амалдаги Жиноят процессуал кодекснинг 338-моддасига кўра, шахс терговга қадар текширувни амалга оширувчи орган мансабдор шахси, суриштирувчи, терговчининг иш кўзгатиши рад қилиш тўғрисидаги қарори устидан прокурорга, прокурорнинг иш кўзгатиши рад қилиш тўғрисидаги қарори устидан эса, юқори турувчи прокурорга шикоят қилиши мумкин.

Бундан ташқари Жиноят процессуал кодексда жиноят ишини тугатиш тўғрисидаги қарор чиқариш билан дастлабки тергов аяқунлаши мумкинлиги белгиланган. Кодекснинг 374-моддасига кўра, терговчи ишни тугатиш тўғрисида қарор чиқарган, бу ҳақда гунон қилинган, айбланувчи, ҳимоячи, жабрланувчи, фуқаровий даъвогарга, фуқаровий жавобгарга ва уларнинг вакиллари, шунингдек, иш корхона, муассаса, ташкилот ёки фуқаронинг берган хабари билан кўзгатиш билан бўлса, шу корхона, муассаса, ташкилот вакилига ёхуд фуқарога хабар қилади. Айни вақтда уларга ишни тугатиш тўғрисидаги қарор устидан прокурорга шикоят қилиш ҳуқуқи эга экани тушунтирилади.

Мазкур қонуннинг 14-моддасига мувофиқ, агар прокурор жиноят ишини тугатиш тўғрисида қарор қабул қилган бўлса, жабрланган тараф муштақил равишда жиноят учун айблов эълон қилиши мумкин. Жабрланган тараф айблов бўйича терговни амалга оширишни ўз зиммасига олса, у бу ҳақда судни ёзма равишда огоҳлантириши талаб этилади.

Молдова Жиноят процессуал кодекснинг 8-бобида "Судга бўлган процессуал ҳаракатлар устидан суд назорати", Арманистон Жиноят процессуал кодекснинг 39-бобида "Суд иш юритувчи қадар суд назорати", Озарбайжон Жиноят процессуал кодекснинг 111-бобида "Суд назоратини амалга ошириш" билан боғлиқ моддалар қайд этилган.

Жиноят иши кўзгатиши рад қилиш ва жиноят ишини тугатиш тўғрисидаги қарорлар юзасидан берилган шикоятларни кўриб чиқиш ваколатининг судларга берилиши дастлабки тергов жараёнида қуйидаги ўзгаришларга олиб келади:

- манфаатдор шахсларда жиноят ишини кўзгатиши рад қилиш ёки жиноят ишини тугатиш тўғрисидаги қарорлар юзасидан берилган шикоятларни кўриб чиқиш ваколатининг судларга берилиши фақат бир орган томонидан ҳал этиш амалиёти тугатилади;
- жиноят ишларининг қонуний ва адолатли кўриб чиқилиши таъминланади.

Шу нуқтаи назардан, суриштирув ва дастлабки терговда суд назоратини кенгайтириш мақсадида мамлакатимизда Жиноят процессуал кодексига суриштирув ва дастлабки тергов органларининг қарорлари устидан шикоятларни судда кўриб чиқиш тартибини киритиш мақсадга мувофиқдир.

Равшан НУРМАТОВ,

Адлия вазирлиги ҳузуридаги Ҳуқуқий сиёсат тадқиқот институти масъул ходими

САМАРҚАНДНИНГ ТАРИХИЙ ШУҲРАТИГА МОС ЗАМОНАВИЙ ҚИЁФАСИНИ ЯРАТИШ — АСОСИЙ МАҚСАДИМИЗ

◀ (Бошланиши 1-бетда)

— Ривожланган давлатлардагидек улар куришни ўзлаштириш, энди хизмат кўрсатишни ҳам шунга яраша яхшилаш керак, — деди Шавкат Мирзиёев.

Чет эл тажрибаси асосида сервис турларини кенгайтириш, кўп қаватли уйларга хизмат кўрсатишни корхона ҳамда ёнгин хавфсизлигини таъминлаш бўйича махсус пункт ташкил этиш юзасидан тавсиялар берилди.

Шу ерда Самарқанд шаҳри Бош режаси ва шаҳар ҳудудини кенгайтириш лойиҳалари тақдироти ўтказилди.

Хусусан, "Ширин" маҳалласида 90 минг аҳоли учун янги шаҳарча лойиҳаси ишлаб чиқилган. Ҳозир бу ерда 1 минг 788 та яқка тартибдаги уй-жой бор. Янги лойиҳа бўйича турли ижтимоий соҳа объекти, замонавий кўп қаватли уйлар бунёд этилиб, ҳудуд қиёфаси тубдан ўзгаради.

Шунингдек, шаҳарнинг темир йўл орти ҳудудига жойлашган, етти мингдан ортиқ аҳоли яшайдиган "Меҳнат", "Матонат" ва "Майсазор" маҳалла фуқаролар йиғинларида кўп қаватли турар жойлар, дам олиш масканлари, ижтимоий соҳа объекти қурилиши лойиҳалари ҳам ўзига хос архитектура талаблари, янгича дизайн ва қулайликларни ўзида жамлаган. Бу ишларнинг амалга ошиши билан ҳудудда 13 мингдан ортиқ аҳоли учун 208 та кўп қаватли уй-жойлар ва бошқа объектлар қад ростлайди. Мақсад — аҳоли учун қулайлик яратиш, инфратузилмасини яхшилаш ва Самарқандни миллионли шаҳарга айлантиришдир.

Президент Шавкат Мирзиёев Самарқанд туманида барпо этилаётган туризм маркази қурилишини кўздан кечирди.

Ушбу мажмуа Самарқанд туманидаги эшак эшиш канали бўйида, 212 гектар майдонда қурилмоқда. Лойиҳага кўра, бу ерда 10 та ишоот, жумладан, конгресс холл, меҳмонхоналар, дам олиш масканлари бўлади. Айни пайтда конгресс холл, "Абадий шаҳар" карвон саройи ва 8 та меҳмонхона бунёд этилмоқда. Меҳмонхоналарнинг икитаси 22 қаватли, беш юлдузли, қолганлари тўрт юлдузли бўлади.

Маълумки, Самарқандда меҳмонхоналар кўп бўлишига қарамай, сайёҳлар оқими кўпайганда ўринлар етишмай қолади. Масалан, 2019 йилда шаҳардаги барча отеллар банд бўлган. Давлатимиз томонидан туризм

ривожига катта имкониятлар яратилаётгани, 90 га яқин мамлакат фуқароларига визасиз режим жорий қилингани сайёҳларни янада кўпроқ жалб этмоқда.

Курилаётган марказ туристик ҳабага айланади. Бу ерда халқаро анжуманлар ўтказиш учун ҳам кенг шароит бўлади. Уни 2022 йилда фойдаланишга топшириш мўлжалланган.

Президентимизга мазкур янги сайёҳлик маркази имкониятлари, сайёҳларга кўрсатиладиган хизматлар ҳақида маълумот берилди. Давлатимиз раҳбари марказ бошқарувини самарали ташкил этиш, туризм соҳасида мутахассислар тайёрлаш бўйича топшириқлар берди.

Шу ерда Самарқанднинг туризм инфратузилмасини ривожлантириш лойиҳалари тақдироти қилинди.

Самарқанд шаҳрида илк бор гастрономик кўча, Самарқанд тумани "Конигил" маҳалла фуқаролар йиғинида юртимиздаги биринчи туризм кишлоғи ташкил этилди. Бундай масканлар сайёҳларнинг вилоятда қолиш вақтини узайтириш билан бирга, ҳудуд инфратузилмасини ривожлантириш, аҳолига даромад манбаи яратишда муҳим омили бўлмоқда.

Давлатимиз раҳбари мазкур туристик марказни шаҳар билан ва қулайликларни ўзида жамлаган. Бу ишларнинг амалга ошиши билан ҳудудда 13 мингдан ортиқ аҳоли учун 208 та кўп қаватли уй-жойлар ва бошқа объектлар қад ростлайди. Мақсад — аҳоли учун қулайлик яратиш, инфратузилмасини яхшилаш ва Самарқандни миллионли шаҳарга айлантиришдир.

Президент Шавкат Мирзиёев "Ургут" эркин иқтисодий зонасидаги корхоналар фаолияти билан танишди.

Давлатимиз раҳбарининг 2017 йил 1 январдаги фармони асосан ташкил этилган мазкур иқтисодий зона мавжуд хомашё ва инфратузилмадан самарали фойдаланиб, қишлоқ жойларда саноятни ривожлантириш, иш ўринлари очилда муҳим ўрин тутмоқда.

Бугунги кунда "Ургут" эркин иқтисодий зонасида қиймати 402 миллион доллардан зиёд 84 та инвестиция лойиҳаси амалга оширилмоқда. 313 миллион долларлик 55 та лойиҳа бўйича ишлаб чиқариш бошланган, уларда 4 минг 328 нафар киши меҳнат қилмоқда. Ушбу корхоналар томонидан газ плиталари, енгил саноят ва чарм-поябзал товарлари, гиламлар, гигиена воситалари, электр техникаси буюмлари каби 220 турдаги маҳсулотлар ишлаб чиқарилмоқда. 2020 йилда 1,2 триллион сўмлик маҳсулот тайёрла-

ниб, 30 миллион долларлик экспорт қилинган.

Президентимиз иқтисодий зона ҳудудидagi "Kamalak Tekstil" корхонаси фаолияти билан танишди. Ургут туманининг Мерганча массивида жойлашган ушбу ширкатда гилам ва тафтинг, ковролин маҳсулотлари, синтетик ип ва сунъий чим ишлаб чиқарилмоқда.

Корхонага Бельгия, Швейцария, Австрия, Франция ва Германия давлатларининг замонавий, энергия тежовчи ускуна ва жиҳозлари ўрнатилган. 328 та иш ўрни яратилган. Утган йили бу ерда тайёрланган 170 миллиард сўмлик маҳсулотнинг 59 фоизи ички бозорга, 41 фоизи хорижга сотилган. Жорий йилда 7,5 миллион долларлик маҳсулот экспорт қилиниши режалаштирилган.

Маҳаллийлаштиришни кенгайтириш, бошқа туманларда ҳам шундай корхоналар ташкил этиб, иш ўринларини кўпайтириш юзасидан топшириқлар берилди.

Президент "Сам электр сервис" масъулияти чекланган жамияти маҳсулотларини ҳам кўздан кечирди.

Корхона "Идеал" бренди остида йилига 260 минг дона электр духовка, 150 минг дона газ плиталари ва улар учун қўшимча буюмлар ишлаб чиқариш қуввати эга. Унга Германия, Туркия ва Хитойдан замонавий, энергия тежовчи ускуна ва жиҳозлар келтирилиб ўрнатилган.

2020 йилда умумий қиймати 58 миллиард сўмлик маҳсулотлар ишлаб чиқарилиб, унинг 32 фоизи хорижга экспорт қилинган. Жорий йилда 2 миллион долларлик маҳсулот экспорт қилиш кўзда тутилган.

Маҳсулот турларини кенгайтириш, замонавий электр техникалари ишлаб чиқариш ва уларга хизмат кўрсатиш бўйича мутахассислар тайёрлаш муҳимлиги таъкидланди.

"Ургут" эркин иқтисодий зонасида айни пайтда қиймати 90 миллион долларлик 29 та лойиҳа бўйича қурилиш-монтаж ишлари олиб боришмоқда. Мазкур лойиҳалар ишга туширилиши натижасида яна 2 мингдан зиёд янги иш ўрни яратилади.

Бундан ташқари қиймати 144 миллион долларлик 21 та қўшимча лойиҳа шакллантирилган, 206 миллион долларлик 33 та истиқболли лойиҳани амалга ошириш режалаштирилмоқда.

Давлатимиз раҳбари иқтисодий зона имкониятларидан самарали фойдаланиш, янги ва истиқболли лойиҳаларни кўпайтириш юзасидан мутасад-

диларга топшириқлар берди.

Шу ерда самарқандлик нурунийлар билан мулоқот бўлди. Президент Шавкат Мирзиёев Самарқанд вилояти, Жомбой туманидаги "Sag Agro" масъулияти чекланган жамиятининг "In vitro" лабораториясини бориб кўрди.

Мамлакатимизда қишлоқ ҳўжалигини инновацион ривожлантириш мақсадида лабораториялар ташкил этилмоқда. "Sag Agro" масъулияти чекланган жамиятининг лабораторияси ана шундай замонавий мажмулардан бири.

Умумий қиймати 2,6 миллион АҚШ доллари бўлган мазкур лойиҳа 2019 йил ишга туширилган. Натижада илгари хориждан олиб келинган мевали ва манзарали дарахт кўчатларини маҳаллий шароитда тайёрлаш йўлга қўйилган.

Бу усул икки ҳиҷатдан жуда муҳим. Биринчиси, четдан келтирилаётган кўчатлардаги турли касалликларнинг юртимизга кириб келиши ва тарқалишининг олди олинади. Иккинчиси, маҳаллий лабораторияда етиштирилган кўчатлар хорижникига нисбатан бир неча баробар арзон бўлади. Масалан, шу пайтгача чет элдан олиб келинган ёнғоқ кўчатининг бир донаси 5 доллардан 20 долларча бўлган бўлса, бу ерда етиштирилаётгани 3-3,5 долларни ташкил этади.

Агрокимё ва тупроқшунослик лабораторияси ҳам ишга туширилган бўлиб, тупроқ, сув ва бағл намуналарини ўрганиш йўлга қўйилган. Бунинг самарадорлиги шундаки, богдорчилик ҳўжалиқларининг тупроқ шароити ўрганилиб, унга мос кўчатлар тавсия қилинади. Натижада кўчатлар хатасиз униб, мўл ҳосил етиштирилади.

"In vitro" учун 24 гектар ер ажратилган бўлиб, 2 гектарда замонавий иссиқхона барпо этилган. Яна 3 гектар майдонда янги иссиқхона қуриш режалаштирилган. Қолган майдонда эса мамлакатимизда учрамайдиган 65 хил мевали дарахтлар кўчати олиб келиниб, парварishi қилинади.

Лабораториянинг йиллик ишлаб чиқариш қуввати 15 миллиондан 20 миллион донагача пайвандтаг ҳамда пайвандланган кўчатлар етиштириш имконияти беради. Айни пайтда бу ерда ёнғоқ, бодом, шафтоли, гилос, ўрик, нок, олма каби экспортбоп меваларнинг касаллиқдан холи, иқлим шароитимизга мос кўчатлари етиштирилмоқда.

— Бу қўшилган қиймат яра-

тишда инқилобий усул. Биз ўттиз йил шунга интилдик. Илмий ёндашув билан самарадорликни ошириш керак, — деди Шавкат Мирзиёев.

Жорий йил 2 миллион дона турли мевали ва манзарали кўчат етиштириш режалаштирилган. Йил якунига қадар, шунингдек, 500 минг дона ёнғоқ ва бодом кўчатларининг истиқболли мева пайвандтагларини қилинади.

Лаборатория 2024 йилда тўлиқ қувват билан ишлаши ҳисобига бу ерда йилига 20 миллион дона кўчат етиштириш йўлга қўйилади. 2023 йилдан кўчатлар экспортга чиқарилиши режалаштирилган. Ушбу лаборатория ва иссиқхонада 140 та янги иш ўрни яратилган.

Давлатимиз раҳбари ёш мутахассислар билан суҳбатлашди.

— Келажакимиз — сизларнинг илмингиз. Ҳозирги давр талабини кўраясизлар. Мен ёшлар форумида айтганимдек, илм ўтда ёнмайди, сувда чўкмайди, ҳеч ким сиздан тортиб ололмайди, бойлик. Шундай экан, кўпроқ ўқинлар. Бугун қайси ёш ўзини қийнаб, билим олиб, таъриба орттирса, келажакда албатта натижа си бўлади, — деди Президент.

Шу ерда вилоят қишлоқ ҳўжалигини ривожлантиришга оид лойиҳалар тақдироти ўтказилди.

Ўзбекистонда пистанинг янги серҳоси 12 нави яратилиб, давлат рўйхатидан ўтказилди. Ўрмон ҳўжалиги тизимида павлония етиштириш ҳажми кенгайтирилиб, ундан мамлакатимизда биринчи марта мебель ишлаб чиқарилиди. Павлониянинг лаванда, годжи каби маҳаллий иқлим шароитида мос 8 та турини етиштириш йўлга қўйилди.

Давлатимиз раҳбари павлония дарахти етиштиришни кўпайтириш, бу борада Вазирлар Маҳкамасининг тегишли қарор лойиҳасини ишлаб чиқиш, зарур маблағ ажратиш бўйича топшириқ берди.

Ўрмон ҳўжалиги ерларини келгусида узок муддатли ижарага бериш орқали маҳсулот етиштиришни кўпайтириш, янги иш ўринларини яратиш зарурлиги таъкидланди.

Давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёевнинг Самарқанд вилоятига таширифи давом этмоқда.

Матмуродов ЭЛМУРОДОВ,

Зиёдулла ЖОНИБЕКОВ,

Абдулқасим МУСАЕВ,

Авазбек ХУДОЙҚОЛОВ,

Ғолиб ХАСАНОВ,

ЎЗА МУҲБИРЛАРИ

Инсонпарварлик тамойиллари

Судда айби

Я.Худдиев тумандаги фойдаланишга яроқсиз мактаб биноларини бузиш ишлари лойиҳа-смета ҳужжатлари халқ таълими бўлими маблағи ҳисобидан тайёрланишини яқши биларди.

Бироқ у Ф.Файзиев билан олдиндан ўзаро тил бириктиради ва ноқонуний равишда яроқсиз биноларни бузиш лойиҳа-смета ҳужжатларини ўзгаларнинг маблағи ҳисобидан амалга оширади. Масалан, тумандаги 11-мактабнинг яроқсиз биносини бузиш лойиҳа-смета ҳужжатлари "Мустафо Авто транс", 29-мактаб "Қорақўллик Аслбек қурилиш", 41-мактаб "Қорақўл агро-таъминот" масъулияти чекланган жамиятлари маблағи эвазига тайёрланган.

"Давлат харидлари тўғрисида"ги қонуннинг 23-моддаси талабига кўра, мактабларнинг эски биноларини бузиш "Товар хомашё биржаси электрон савдолари"да эълон қилиниши лозим эди. Аммо судланувчилар 3, 11, 12, 13, 22, 29 ва 41-сонли мактабларнинг бузиш ишларини назорат қилиш комиссияси аъзолари иштирокисиз, танлов ўтказмасдан амалга оширган.

Бузишдан чиққан қурилиш материалларини саноқдан ўтказиш ҳамда яроқли-яроқсизга ажратишда комиссия аъзолари иштироки таъминланмаган. Бунинг ўрнига Ф.Файзиев сохта далолатномалар расмийлаштирган. Гарчи мактаб биноларининг бузилишидан чиққан қурилиш материалларини нархлаш учун баҳолаш ташкилотларига мурожаат этилган бўлса-да, баҳолаш ташкилотининг бу ҳақдаги ҳисоботи олинмасдан туриб, мактабларга тегишли қурилиш материаллари сохта "кимовди" савдолари орқали сотиб юборилган. 11, 13, 21 ва 22-сонли мактабларнинг қурилиш материаллари эса, "кимовди" савдоларисиз тўғридан-тўғри талабдорларга сотилган.

Судланувчилар 94 миллион 470,8 минг сўмлик қурилиш материаллари ва фойдаланишга яроқсиз иқилмаки ёғоч маҳсулотларни бозор баҳосидан арзон нарҳда, 90 миллион 907,1 минг сўмлик қурилиш маҳсулотларини эса, ҳисоб-варақ фактураларда акс этмаган ҳолда пуллашган. Оқибатда Я.Худдиев ва

Ф.Файзиев 185 миллион 378,1 минг сўмлик жуда кўп миқдордаги давлат мулкани ўзлаштириш ва растарата қилиш йўли билан талон-торож этган.

Шу ўринда ҳақли савол туғилади: ҳўш, биринчи босқич суди иш ҳолатларига етарли баҳо берганими? Судланувчиларнинг важдари қанчалик ўринли?

Бу каби саволларга апелляция судлов ҳайъати очик суд мажлисида жавоб топилди. Масалга Жиноят процессуал кодексининг 22-моддаси талаблари ойдинлик киритади. Чунки ушбу моддага кўра, суд жиноят эҳ бергани, унинг суд этилишида ким айбдорлиги, шунингдек, у билан боғлиқ барча ҳолатларни аниқлаши, исботланиши лозим ҳолатларни синқовлик билан ҳар томонлама, тўлиқ ва холисона текшириб чиқиши, ишда юзага келадиган ҳар қандай масалани ҳал қилишда айбланувчи ёки судланувчини ҳам фош қиладиган, ҳам оқлайдиган ҳолатларни аниқлаши ва ҳисобга олиши лозим. Бу талаб Олий суд Пленумининг 2014 йил 23 майдаги "Суд ҳукми тўғрисида"ги қарори 4-бандида ҳам ўз аксини топган.

Апелляция судлов ҳайъати биринчи босқич суди судланувчиларга нисбатан айблов ҳукми чиқаришда ушбу қонун талаблари ва Олий суд Пленумининг раҳбарий қўрсатмаларига амал қилмаган, деган қатъий тўхтама қелди.

Қонун мазмунига кўра, ўзганинг мулкани ўзлаштириш ёки растарата қилиш йўли билан талон-торож қилиш жинояти фақат тўғри қасд билан содир этилиши мумкин. Бу ўринда айбдор ўзининг ҳаракатлари ноқонунийлигини англайди ва унинг амалга оширилишини хоҳлайди. Айбдорнинг ушбу жиноятни содир этишидаги ғаразли мақсади субъектив томонинг зарури бөлгиси ҳисобланади.

Баён этилганидек, судланувчилар мактаб биноларини бузиш орқали жуда кўп миқдордаги давлат мулкани ўзлаштириш ва растарата қилиш йўли билан талон-торож қилганлиқда айбдор деб топилган. Афсуски, жиноят ишида эски биноларни бузишдан чиққан қурилиш материалларини ўзлаштириш ёки растарата йўли билан талон-торож қилингани гувоҳларнинг қўрсатмалари, тафтиш далолатномалари, бухгалтерия ҳужжатлари ёхуд бошқа мақбул далиллар билан исботланмаган. Қолаверса, суд Я.Худдиев ва Ф.Файзиевнинг айбсизлиги ҳақида келтирган важдарга баҳо бермаган.

Апелляция инстанцияси очик суд мажлисида Я.Худдиев туман ҳокимининг 3, 9, 11, 12, 13, 21, 22, 29 ва 41-сонли мактабларнинг эски биноларини бузиш тўғрисидаги қарорига асосан 2018 йилнинг 21 май куни буйруқ чиқарилгани, бузиш ишларини назорат қилиш мақсадида ўн бир кишидан иборат ишчи комиссия тузилгани, ишчи комиссияси таркибига Ф.Файзиев комиссия котиби сифатида киритилганини маълум қилди.

Я.Худдиев Ф.Файзиевга эски биноларни хатловдан ўтказиш, бузиш учун ҳаражатлар лойиҳа-смета ҳужжатларини тайёрлаш, бузиш ишлари билан боғлиқ барча ҳужжатларни расмийлаштириш, бузишдан чиққан қурилиш материалларини сотувга чиқариш ва зифаларини топширган. Ф.Файзиев бўлим ҳисоб рақамиде маблағ йўқлигини айтган, ноқорликдан бузиш ишларини амалга оширувчи қурилиш ташкилотлари раҳбарлари билан келишилган.

Улар "Бухоротаъмирлоийха" масъулияти чекланган жамиятига пул тўлаб, биноларни бузиш ҳаражатларининг смета-лойиҳа ҳужжатларини тайёрлаган.

Қадрият Рамазон фазилатлари



Пайғамбаримиз Мухаммад саллаллоҳу алайҳи вассаллам шундай марҳумат қилганлар: "Сизга муборак Рамазон ойи келди. Аллоҳ аза ва жалла сизга унинг рўзасини тутмоқни фарз қилди. Унда осмонларнинг эшиклари очилиб, жаҳаннам эшиклари ёпилади. Ўз бошимча шайтонлар кишанланур. Унда Аллоҳнинг бир кечаси бўлиб, у мизг кечадан яхшидир.

Бу ойнинг аввали раҳматдир, ўртаси мағфират ва охири эса дўзахдан нажотдир.

Рамазон ойида мўминнинг ризқи зиёдаси билан берилади. Кимки, бу муборак ойда рўзадорга ифторлик қилиб берса, унинг гуноҳлари кечирилади ва дўзахдан озод бўлади.

Кимки, рўзадорни бир хўп-лам сўт билан ёки бир дона хурмо билан ёки бир қултум сув билан бўлса ҳам оғзини очтира, Аллоҳ таоло унга Ўзи билладиган даражада савоб ёзади. Ва кимки, бир рўзадорни тўйдирса, уни Парвардигори олам гуноҳларини кечиради, чиндан кейин ҳечам чанқамайдиган оби кавсардан ичиради ва ҳатто жаннатга киритади. Унга ҳам рўзадорнинг савобидан қисқартирилмаган ҳолда шунча савоб берилади".

Интернет материаллари асосида Хўмоюн МИРЗО тайёрлади.

Ақл — Яратган инсонга ато этган бебаҳо неъматлардан бири. Унган эзгулик ёки ёвузлик мақсадида фойдаланиш одамнинг ўзига боғлиқ. Бошқача айтганда, кимдир ақлини яхшилик учун сарфласа, бошқа биров унган ёмонлик қилш учун фойдаланади. Қуйидаги мисоллар макр ёрдамида бойлик орттиришни кўзлаган кимсаларнинг қилмиши ҳақида.

Қизилтепалик Гулҳаё Бузрукова (исми-шарифлар ўзгартирилди) дугониси Комила Жамиловага Хўмоюн исми йигит билан таништириб кўйишга ваъда беради. Тенгқур дугоналари турмуш қуриб кетаётгани боис Комила ҳам бунга қаршилиқ қилмайди. Шундан сўнг "Хўмоюн" Камолага кўнғироқ қилади. Улар қарий икки ой мобайнида гойибона "ишқий" муносабатда бўлишади. Охир-оқибат иш шу даражага бориб етадики, кунларнинг бирида "Хўмоюн" "сююклиси"нинг яланғоч суратини "Telegram" ижтимоий тармоғидаги манзилига юборишни сўрайди. У бунга бўлажак "умр йўлдоши" танасидаги кичиккина нуқсон ҳам келгусидаги оилавий турмушга раҳна солиши мумкинлиги ва бу ҳол юз бермаслиги учун унинг соғломлигини ўз кўзи билан кўриб, кейин уйланиш истаги билан изоҳлайди. Эс-ҳушидан айрилган Комила унинг талабини бироз оғриниб қабул қилган бўлса-да, жисми нуқсондан холи эканини исботлаш учун бунга розилик билдиради. Аммо шундан сўнг воқеалар ривожи бошқача тус олади. Аниқроғи, Гулҳаё Комилани маънавий бузуқликда айблаб бошлайди. У Комиланинг "Хўмоюн"га жўнатган суратини ота-онани, яқинлари кў-

Қонун кўмаги

Бекор бўлган буйруқ

суд ноқонуний бўлган ходимни ишга тикланди

◀ (Бошланиши 1-бетда)

Ўз ишига фидойилик билан ёндошган О.Парпиева тез орада жамоасида ҳам, мижозлар олдида ҳам ҳурмат-эътибор қозонади. Бироқ сентябрь ойида унинг тоби қочиб қолди. Шунинг учун у 2019 йил 6 сентябрдан 16 сентябргача, шунингдек, 19 сентябрдан 29 сентябргача қадар — 2 мартаба 10 кундан меҳнатга лаёқатсизлик таътилига чиқди. Таътил муддати тугагач, меҳнатга лаёқатсизлик тўғрисидаги қасаллик варақасини олиб, банкка боради. Бироқ филиал мутасаддилари уни ноҳуш қарши олишади.

— Сизнинг штатингиз қисқартирилиб, Учқўприк тумани филиалига ўтказилди. Шунинг учун энди Учқўприк туманига бориб ишлайсиз, — деди Бувайда филиали масъул ходими.

Албатта, О.Парпиева филиал масъул ходимига эътироз билдирмайди, балки "Халқ банки"нинг Учқўприк филиали мутасаддиларига учраб, ишга келганини айтади. Бироқ Учқўприк тумани филиали мутасаддилари унга ҳали шахсий йиғма жилди етиб келмаганини билдириб, ишга қабул қилишмайди. Хуллас, шу тариқа О.Парпиеванинг оворагарчилиги бошланади. Аниқроғи, у икки туман филиалига ҳам ишга қабул қилинмайди. Аксинча, 2019 йилнинг декабрь ойида банкнинг Бувайда филиали томонидан унга Меҳнат кодексининг 100-моддаси 2-қисм 1-бандига асосан оғоҳлантириш хати юборилади. Лекин оғоҳлантириш хатида на сана, на рўйхат рақами кўрсатилган эди.

О.Парпиева бундан норози бўлиб, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Бувайда туманидаги Халқ қабулхонасига мурожаат қилди.



Халқ қабулхонаси эса, мазкур мурожаатни туман аҳоли бандлигига кўмаклашиш марказига юборди.

О.Парпиеванинг мурожаати марказ ходимлари томонидан ўрганилганда "Халқ банки"нинг Бувайда филиали мутасаддилари қонунбузилиш ҳолатига йўл қўйишгани аниқланди. Энг ачинарлиси, банк филиали мутасаддилари аниқланган қонунбузилиш ҳолатини бартараф этишга беписандлик билан қарашди. Фақат улар О.Парпиевага бир йиллик иш ҳақи тўлаш ҳақида маълумот беришди, холос.

Аммо бир йиллик иш ҳақи ҳам қоғозда қолиб кетди. Оқибатда бояқиш аёл ҳам моддий, ҳам руҳий жиҳатдан филиалига ҳам ишга қабул қилинмайди. Аксинча, 2019 йилнинг декабрь ойида банкнинг Бувайда филиали томонидан унга Меҳнат кодексининг 100-моддаси 2-қисм 1-бандига асосан оғоҳлантириш хати юборилади. Лекин оғоҳлантириш хатида на сана, на рўйхат рақами кўрсатилган эди.

О.Парпиева бундан норози бўлиб, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Бувайда туманидаги Халқ қабулхонасига мурожаат қилди.

шунда ҳам негадир О.Парпиева эътибордан четда қолган.

Айтиш керакки, амалдаги Меҳнат кодексининг 100-моддаси 1-бандига кўра, технология, ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этишдаги ўзгаришлар, ходимлар сони (штати) ёки иш хусусиятининг ўзгаришига олиб келган ишлар ҳажмининг қисқаргани ёхуд корхонанинг тугатилгани муносабати билан меҳнат шартномасини бекор қилишда иш берувчи ходимни камида икки ой олдин ёзма равишда (имзо чектириб) оғоҳлантириши шарт. Қолаверса, бу борада бошланғич касабга уюшма қўмитаси розилиги ҳам талаб этилади. "Халқ банки" Бувайда тумани филиали мутасаддилари ушбу қонун талабларига риоя этишмаган. Шу боис фуқаролик ишлари бўйича Қўқон туманлараро суди О.Парпиеванинг даъвосини қаноатлантириб, "Халқ банки" Бувайда тумани филиалининг 2020 йил 7 сентябрдаги 224к-сонли буйруғини файриқонуний деб топди. О.Парпиевани банк филиалининг сайёр касса кассири лавозимига ишга тиклаш ва унинг фойдасига 10.344.000 иш ҳақи ҳамда 500.000 сўм маънавий зарар ундириши тўғрисида ҳал қилув қарори қабул қилди.

Кўриниб турганидек, қонун талабларига риоя этмаслик банк мутасаддиларига қимматга тушди. Энг ёмони, бу ҳолат бир ходимнинг узоқ вақт сарсонгарчилигига сабаб бўлди. Шу боис ҳамisha қонунга буйсуниш шарт.

Ўткиржон ИСМОИЛОВ, фуқаролик ишлари бўйича Қўқон туманлараро суди раиси
Хуршид СУЛТОНОВ, журналист

Жиноятга жазо муқаррар

Макр тузоғи



риб қолса, унинг оқибати ниҳоятда ёмон бўлиши ҳақида оғоҳлантиради. Комила Гулҳаёга ялиниб-ёвбориб, сурат билан боғлиқ сирни ҳеч кимга ошкор этмаслигини илтимос қилади. Бундай оҳангдаги ўтинчлардан сўнг Гулҳаё шаштидан тушади. Бироқ ўртага анча оғир шарт қўяди. У сир сирилгича қолиши учун Комиладан 3700 АҚШ доллари ва 20 миллион сўмлик тилла тақинчоқларни талаб қилади. Комила шаштини сақлаш учун Гулҳаёнинг шартига рози бўлади. Лекин талаб қилинган миқдордаги пул ва ота-онаси қўлида сақланаётган тақинчоқларини Гулҳаёга беришининг иложини тополмайди. Аммо кейинчалик Гулҳаёнинг қистовлари жонидан ўтган, Комила кеч

бўлса-да, ўзини қўлга олади. Бошидан кечирган воқеаларни ўз яқинларига маълум қилгач, уларнинг маслаҳати билан ҳуқуқни ҳимоя қилувчи идорага мурожаат этади. Тезкор тadbир режасига асосан Гулҳаё Комиладан 200 АҚШ долларини олганда қўлга олинди. Тергов чоғида Гулҳаёнинг макри фош этилди. Маълум бўлишича, Гулҳаё замонавий алоқа технологияси ёрдамида Ғарзли мақсадни амалга оширмакчи бўлган экан. Аслида у Комилага мобил қўл телефони ёрдамида овозни ўзгартирган ҳолда ўзини "Хўмоюн" сифатида таништирган. Комила эса, бундай макр тузоғига дарҳол илинган. Ҳаётда ҳеч қандай "Хўмоюн" деган йигит бўлмаган.

Жиззахлик Гулмира Суярова ҳам хўйла-макр йўли билан мўмай даромад топмоқчи бўлди. У икки йил муқаддам бухорлик Аҳрор Рашидов (исм-шарифлар ўзгартирилган) билан пинҳона ишқий муносабатларга киришди. Гулмира оиласидан ажрашгач, Аҳрорнинг тақлифига биноан Бухоро шаҳридаги ижара уйида яшай бошлади. Оилали Аҳрор унга Гулмирани пул бериб турса-да, бу Гулмирани қаноатлантирмади. У Аҳрорга "ишқий муносабатлар чоғида касаллик орттиргани"ни маълум қилиб, уни даволаш учун катта миқдорда пул сўради. Аммо Аҳрор бунча пулни беролмаслигини айтгач, орадаги сирни унинг оила аъзоларига ошкор этиши билан таҳдид қилди. Собиқ "сююклиси"нинг бундай таҳдиди иддаларидан безган Аҳрор ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идорага Гулмиранинг товламачилиги юзасидан ариза ёзди. Шунга асосан Гулмира Аҳрордан 3 миллион сўмни олаётганда қўлга олинди.

Тергов ва суд муҳокамасида макр ёрдамида мўмай даромад олишни кўзлаган аёлларнинг жиноий кирдикорлари тўлиқ фош этилди.

Суд товламачилик жиноятини содир этган Гулҳаё Бузрукованинг айбини Жиноят кодексининг 165-моддаси 2-қисми "б" банди, Гулмира Суяраванинг қилмишини мазкур модданинг 1-қисми билан малакалади. Гулҳаё Бузрукова 3 йил муддатга озодликдан маҳрум қилинди. Г.Суяровага эса, 3 йил муддатга озодликни чеклаш жазоси тайинланди.

Шу тариқа ақлини ёвуз мақсадга хизмат қилдирган кимсалар қилмишига яраша қонуний жазоланди. Улар ўзлари қазиган чоғга қўлашди.

Бобур УМАРОВ, жиноят ишлари бўйича Ғиждувон тумани суди раиси
Абдулла СОБИРОВ, "Куч — адолатда" мухбири

Ҳаётда ҳеч ким онадан жиноятчи бўлиб туғилмайди. Бола вояга етар экан, оиладаги носовлом муҳит, ота-онанинг тарбия маъсулятини ҳис этмаслиги, эътиборсизлик ва лоқайдлик каби иллатлар унинг охир-оқибат жиноят кўчасига киришига сабаб бўлади.

Қуйида баён этиладиган воқеа ҳам бу фикрни тасдиқлайди.

Жиноят ва жазо

Эгри йўлга бош қўшганлар



Ўтасининг ичкиликка берилгани туфайли оиласи бугийул туманига қарашли "Намуна" маҳалласига йўл олади.

Отасининг ичкиликка берилгани туфайли оиласи бугийул туманига қарашли "Намуна" маҳалласига йўл олади. Олдиндан тузилган жиноий режага кўра, босқинчилар икки нафар фарзанди билан яшайдиган Гулноза Ҳазратованинг уйига киришади. Шундан сўнг босқинчилар Г.Ҳазратовага дўқ-пўписа қилиб, уни ўлдириш йўли билан қўрқонтиради. Шўрлик аёл азбаройи қўрқиб кетганидан тили калимга айланмайди. Норасида гўдаклар эса, қўрқув-батада кўчада ўзига ўхшаб қалтираб, йиғлашга тушишади. Босқинчилар эса, хонадондан қимматбаҳо кийим-кечаклар, шунингдек, 164 миң сўм пулни ўмариб гойиб бўлишади.

Ҳа, бу ҳаётда ҳар қандай жиноий қилмиш, у қай қуришида бўлмасин, беиз кетмаслиги тайин. Тўғри йўл қолиб, тубанлик йўлини ихтиёр этган "хаммаслақлар"нинг кирдикорлари ҳам ана шундай яқун топди.

Хайриятки, шаҳар бедарвоза эмас. Ички ишлар ходимларининг тезкор саъй-ҳаракатлари туфайли орадан кўп ўтмай жиноий гуруҳ аъзолари қўлга олинди. Узоқ давом этган тергов ва суриштирув жараёнида ҳамтовокларнинг барча жиноий қилмишлари фош бўлди.

Суд жиноий гуруҳ аъзоларининг ҳар бирига нисбатан Жиноят кодексининг тегишли моддаларига асосан узоқ муддатли қамоқ жазосини тайинлаш билан бирга жабрланувчиларга етказилган моддий зарарни солидар тартибда ундириш тўғрисида ҳукм чиқарди. Яна бир гап. Биз бежизга мақоламиз аввалида жиноий гуруҳ аъзоси, судлаётгани арқон билан боғлаб ташлашади. Кейин эса, савдо мажмуаси эшигини бузиб, ичкарига киришади ва 31 миллион 020 миң сўмлик мол-мулкни ўғирлаб, воқеа жойидан гойиб бўлишади.

Одатда, барчамиз азим шаҳар Тошкентга сайру саёҳатга боришни ният қиламиз. Таассуфки, бу уч ҳамтовок чиркин муддаоларини амалга ошириш учун Тошкентга йўл олишади. Босқинчилар пойтахтга етиб келишгач, Зангиота туманидаги "Эшонгузар" маҳалласи ҳудудида жойлашган Бахтиёр Шерматовга қарашли "PAYNET" шохобчасининг эшигини бузиб, компьютер жамланмалари ҳамда 200 миң сўм нақд пулни талон-торож қилишади.

Шундан сўнг бу қилмишнинг "ҳиди" чикмаганидан ўзларича масрур бўлган жиноий шериклар янги "ўлжалар" ҳақида бош қотиришади. Улар навбатдаги жиноятни амалга оширишда Фузур туманида яшовчи ака-ука Акбар ва Анвар Мирзаевларни ҳам ўзларига шерик қилиб

Ҳамид БОБОҚУЛОВ, Қашқадарё вилояти суди судьяси
Абдунаби БОБОЁРОВ, "Куч — адолатда" мухбири

Куч — адолатда

МУАССИС:

Ўзбекистон Республикаси Олий суди

Бош муҳаррир: Шодикул ҲАМРОЕВ

Газета 2007 йил 23 февралда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0224-рақам билан рўйхатдан ўтган.



ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

Козимджан КАМИЛОВ
Робохон МАХМУДОВА
Халилullo ТУРАХУЖАЕВ
Икрам МУСЛИМОВ

Бахтиёр ИСАКОВ
Холмўмин ЁДГОРОВ
Зарифжон МИРЗАКУЛОВ
Замира ЭСОНОВА
Бобомурод РАЙИМОВ

Навбатчи муҳаррир:

Сардор ҲАМРОЕВ
Саҳифаловчи:
Шерзод ХАЙРУЛЛАЕВ

Газета «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида офсет усулида босилди. Босмахона манзили: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси, 41-уй.
Манзилими: Тошкент шаҳри, А. Қодирий кўчаси, 1-уй
Тел.: (0 371) 241-01-56, 239-02-54
E-mail: kuch-adolatda@mail.ru

Нашр индекси: яқна тартибда - 574, ташкилотлар учун - 575.
Буюртма: Ғ-415 Қоғоз бичими: А-2. Ҳажми: 2 босма табоқ, Сотувда эркин нарҳда. Адади: 6553
1 2 3 4 5 6 Топшириш вақти: 23⁰⁰. Топширилди: 23⁰⁰.